

Správa o postupnosti krokov pri riešení problémov bezdomovcov

Úvod

Zmenou počasia a prudkým ochladením, ktoré zasiahlo v mesiacoch január 2006 aj Slovensko sme zaznamenali prudký nárast úmrtí bezdomovcov, ako aj nárast počtu bezdomovcov s poškodeným zdravím v dôsledku mrazov a následného podchladenia.

Minister vnútra SR začal v dôsledku uvedených skutočností zabezpečovať riešenie vzniknutej situácie.

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ministerka“) na základe narastajúceho počtu takýchto prípadov prevzala úlohu medzirezortného koordinátora aktivít zameraných na okamžitú pomoc bezdomovcom.

Ministerka uskutočnila niekoľko rokovaní so zástupcami Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, predsedami vyšších územných celkov, magistrátom hlavného mesta Bratislavy, ako aj s vedením Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Na uvedených rokovaníach bol dohodnutý postup, spôsob a miera účasti jednotlivých subjektov na neodkladnom riešení situácie bezdomovcov.

Vzhľadom na prenesenie pôsobností z orgánov štátnej správy na samosprávne orgány sa na predmetných rokovaníach uplatňovala zásada zodpovedného prístupu k del'be kompetencií medzi orgánmi štátnej správy a samosprávnymi orgánmi.

Konkrétne opatrenia realizované v mesiacoch január a február 2006 za účelom eliminácie vzniknutého stavu považuje rezort vnútra a rezort práce, sociálnych vecí a rodiny za krízové s cieľom vyriešenia akútnych problémov. Aby k takémuto stavu opakovane nedochádzalo, považuje rezort vnútra a rezort práce, sociálnych vecí a rodiny za zásadné, aby spoločnosť jasne a predovšetkým zodpovedne pristupovala k del'be, a najmä k výkonu kompetencií štátu a samosprávy.

Postupnosť krokov príslušných orgánov a inštitúcií pri riešení problémov bezdomovcov

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) plnilo úlohu medzirezortného koordinátora aktivít.

Dňa 23.1.2006 ministerka rokovala s generálnym riaditeľom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a prijali konkrétne opatrenia a postupy riešenia problematiky bezdomovcov z pozície úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Ministerka listom zo dňa 23.1.2006 požiadala o súčinnosť predsedov samosprávnych krajov a primátorov krajských miest o predloženie zoznamov bezdomovcov na príslušné

úradu práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom, aby týmto skupinám občanov mohli byť poskytované dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke, ktoré možno poskytovať občanom v hmotnej núdzi podľa zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu v prípadoch, pokiaľ dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke doteraz nepoberali. Zároveň boli vyzvaní na nevyhnutnú súčinnosť pri ohlasovaní každého prípadu na príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, najmä ak sa medzi bezdomovcami ocitne dieťa.

Dňa 24.1.2006 ministerka rokovala o vzniknutej mimoriadnej situácii a o prijatí opatrení s primátorom hlavného mesta SR Bratislavy.

Dňa 25.1.2006 ministerka rokovala so všetkými županmi na pôde Bratislavského samosprávneho kraja.

Ministerka poverila koordinovaním niektorých rezortných aktivít pomoci bezdomovcom, ale i aktivít navonok, najmä vo vzťahu k rezortu obrany a vnútra vedúcu služobného úradu MPSVR SR.

V rámci aktivít MPSVR SR boli v prvej etape oslovené vedúcou služobného úradu MPSVR SR vytipované neziskové organizácie a nadácie s tým, že im bol ponúknutý zoznam vhodného materiálu (prebytočného majetku z Ministerstva obrany Slovenskej republiky). Medzi oslovenými boli nasledovné subjekty:

- Občianske združenie Domov pre každého, Bratislava, Hradská
- Bratislavská katolícka charita, Bratislava, Heydukova 12
- Občianske združenie proti prúdu, Bratislava, Karpatská 10
- Magistrát hlavného mesta Bratislavy

Oslovené inštitúcie operatívne spätne kvantifikovali, aké množstvá vhodného materiálu potrebujú. Súčasne od týchto subjektov boli vyžiadané aj identifikačné údaje, ktoré musia byť súčasťou darovacej zmluvy. Pretože jedna z oslovených inštitúcií „Mea culpa so sídlom v Bratislave“ nespĺňala všetky podmienky subjektu, s ktorými sa môže uzavrieť zmluva o darovaní podľa zákona o správe majetku štátu bola nahradená inou inštitúciou, a to Občianskym združením Proti prúdu so sídlom v Bratislave.

V procese ponuky zvyšného materiálu zo strany MPSVR SR bola oslovená aj mimobratislavská inštitúcia, a to Spišská katolícka charita.

Na základe žiadosti č. 3281/06-II/1 z 30. januára 2006 občianskeho združenia Domov pre každého, so sídlom na ul. Stará Vajnorská 92 v Bratislave MPSVR SR urgentne finančne podporilo, prostredníctvom svojej grantovej schémy, projekt „Hradská – DELAP 2 – rekonštrukcia budovy - útulok pre bezdomovcov“ dotáciou vo výške 500 000,- Sk.

Iné aktivity a programy

Okrem uvedeného MPSVR SR podporilo v decembri 2005 projekt „Štedrovečerná večera pre bezdomovcov“ občianskeho združenia Domov pre každého, so sídlom na ul. Stará Vajnorská 92 v Bratislave vo výške 70 000,- Sk.

MPSVR SR poskytlo v roku 2004 a 2005 osemnástim obciam dotáciu na zriadenie strediska osobnej hygieny a pracovne v celkovej výške 20. 000 000, - Sk.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Generálny riaditeľ Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny osobitným listom zo dňa 23.1.2006 oslovil všetky úrady práce, sociálnych vecí a rodiny s výzvou na zabezpečenie úloh, vyplývajúcich z tejto mimoriadnej situácie a poskytnutie pomoci na nevyhnutne potrebný čas každému, kto sa ocitol bez domova a nemá zabezpečené základné životné podmienky.

Na základe uvedenej písomnej korešpondencie sa úrady práce, sociálnych vecí a rodiny skontaktovali so samosprávou a mimovládnyimi organizáciami vo svojom územnom obvode a vo vzájomnej spolupráci poskytli pomoc tým občanom bez domova, ktorí neboli poberateľmi dávky a príspevkov.

Podľa poznatkov z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach, Nitre, Trenčíne, Spišskej Novej Vsi a Žiline zo zoznamov občanov bez domova, ktoré poskytli mestá a mimovládne organizácie, boli overované osobné údaje, posledný trvalý pobyt, poberanie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny podľa posledného trvalého bydliska týchto klientov, ako aj priamo na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste, kde sa títo občania práve zdržujú, resp. prespávajú. K ôsmemu februáru 2006 bola dávka v hmotnej núdzi a príspevky poskytnuté cez osobitného príjemcu 72 občanom bez domova, v celkovej sume 202. 860,- Sk. Z toho v rámci Bratislavy bola pomoc poskytnutá prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu 54 občanom. Pomoc bola poskytnutá ďalším 62 ľuďom v Bratislave a 35 v Košiciach, ďalší občania sú v štádiu riešenia.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny nezávisle na riešení tejto akútnej situácie poskytujú dávku a príspevky v hmotnej núdzi občanom bez domova a vyplácajú ich buď prostredníctvom osobitného príjemcu alebo na adresu poberateľa v útulku, podľa posledného trvalého pobytu a na P.O.Box.

Z vyššie uvedených úradov uviedli, že poskytujú dávku a príspevky občanom bez domova nasledovne:

Bratislava 400 občanom, Banská Bystrica 27 občanom, Košice 214 občanom, Spišská Nová Ves 7 občanom a Žilina 31 občanom.

V stanovom tábore bolo k 1. 2. 2006 78 občanov, ktorí mali posledný trvalý pobyt mimo Bratislavy, niektorí boli cudzí štátni príslušníci – Poľsko, Česko, Albánsko.

Opatrenia Fondu sociálneho rozvoja na riešenie aktuálnych problémov bezdomovcov

Fond sociálneho rozvoja na základe pokynu ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 24. 1. 2006 zabezpečil prostredníctvom regionálnych a lokálnych pracovníkov v spolupráci s partnerstvami sociálnej inklúzie (ďalej len „PSI“) mapovanie potrieb bezdomovcov a občanov, ktorí sa v súvislosti s mrazivým počasím ocitli v kritickej situácii, za účelom distribúcie humanitárnej pomoci, ktorá bola MPSVR SR ponúknutá Ministerstvom

obranu SR. Požiadavky obcí a mimovládnych organizácií, ktoré pracujú s uvedenými cieľovými skupinami, boli doručené vedeniu MPSVR SR dňa 25. 1. 2006.

Vzhľadom na vytvorenú optimálnu lokálnu sieť bol na zabezpečovanie pomoci bezdomovcom v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny poverený Fond sociálneho rozvoja (ďalej len „FSR“), ktorý získaný materiál distribuuje do lokalít, ktoré oň požiadali. V súčasnosti prebieha proces prípravy zmluvy o prevode prebytočného majetku medzi Ministerstvom obrany SR a FSR a darovacích zmlúv medzi FSR a prijímateľmi pomoci.

Vzhľadom na to, že dopyt obcí prevyšoval ponuku Ministerstva obrany SR, pracovníci FSR a zástupcovia niektorých PSI v súčasnosti spolupracujú aj s Potravinovou bankou Slovenska a s Občianskym združením Maják zo Zlatých Moraviec na distribúcii šatstva a potravín, darovaného zo zahraničia, do chudobných komunít a obcí. V priebehu mesiaca január 2006 bola pomoc distribuovaná do 15 miest a obcí.

Problémom pri zabezpečovaní humanitárnej pomoci sa ukázalo financovanie prepravy pomoci z centrálneho skladu v Zlatých Moravciach do jednotlivých lokalít na Slovensku. Preto vedúca služobného úradu MPSVR SR na základe dohody s vedúcim služobného úradu MV SR a vedúcim služobného úradu Krajského úradu v Nitre požiadala listom z 30.1.2006 prednostu Krajského úradu v Nitre o zapožičanie motorového vozidla na distribúciu humanitárnej pomoci prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja do jednotlivých regiónov Slovenska. Išlo o distribúciu materiálu z Potravinovej banky Slovenska, ktorá je situovaná v Zlatých Moravciach.

Iné aktivity a programy:

V roku 2005 FSR finančne podporil z programu „Základná infraštruktúra“ trinásť projektov, ktoré pomáhajú riešiť problémy bezdomovectva, napríklad zriadením útulkov, vývarovní, stredísk osobnej hygieny, a pod., v jednotlivých regiónoch Slovenska vo výške 9. 276 000,- Sk.

FSR realizuje od decembra 2004 s pôsobnosťou na celom území Slovenska program podpory rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach. V rámci programu FSR podporuje projekty obcí a iných subjektov zamerané na permanentnú sociálnu prácu s klientmi priamo v teréne. Jednou z cieľových skupín programu sú aj bezdomovci. Na realizáciu programu je pre rok 2006 vyčlenených zo štátneho rozpočtu 132 mil. Sk.

Bezdomovci sú jednou z cieľových skupín štyroch projektov podporovaných v rámci Národného projektu VI. „Zvyšovanie zamestnateľnosti osôb postihnutých alebo ohrozených sociálnym vylúčením prostredníctvom partnerstiev sociálnej inklúzie.“

Rezort vnútra SR

Na základe rozhodnutia zo dňa 17. januára 2006 úrad civilnej ochrany v spolupráci s Krajským úradom v Bratislave, zvolal koordinačnú poradu za prítomnosti zástupcov mestských častí Bratislavy, vyššieho územného celku, Magistrátu hlavného mesta SR a zástupcov mimovládnych organizácií.

Cieľom tohoto stretnutia bolo dohodnúť a koordinovať spoločný postup pri zabezpečovaní dočasného ubytovania pre ľudí bez prístrešia.

Dňa 19. januára 2006 bolo postavených prvých sedem stanov a pripravených 50 lôžok so základným hygienickým zabezpečením a starostlivosťou v priestore útulku MEA CULPA, Hradská 21, Vrakuňa. V nedeľu 22. januára 2006 bolo postavených ďalších deväť stanov a zvýšená kapacita lôžok na 140.

Materiál na zabezpečenie vybudovania stanového tábora a umožnenia nocovania ľuďom bez prístrešia je uvoľnený z humanitárnych zásob úradu civilnej ochrany a Hasičského a záchranného zboru. Chod života tábora a starostlivosť o výmenu použitého prádla je zatiaľ vykonávaný pracovníkmi úradu civilnej ochrany a humanitárnych základní. Starostlivosť o dodržiavanie požiarnej bezpečnosti vykonávajú príslušníci Hasičského a záchranného zboru. Výmenu posteľnej bielizne a jej pranie, čo je nevyhnutnou podmienkou zachovania aspoň základných hygienických noriem, zabezpečuje práčovňa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Základnú zdravotnú starostlivosť pri registrácii občanov pred ubytovaním, vykonáva priamo v tábore každodenne lekár z nemocnice s poliklinikou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Zosilnenými a nepravidelnými hliadkami príslušníkov Policajného zboru v priebehu celej noci je zabezpečovaný relatívny klúd v nočných hodinách.

Režim tábora je usporiadaný tomu, za akým účelom bol tento tábor ako dočasné, nesytemové riešenie v období hrozby extrémnych mrazov vybudovaný. Registrácia prebieha od 17.30 h. a ubytovaní musia tábor opustiť do 08.00 h. ráno nasledujúceho dňa.

Z finančných prostriedkov uvoľnených mestskými časťami sú zakupované brikety na kúrenie a je zabezpečená jedna porcia teplej polievky denne. Finančné príspevky jednotlivých mestských častí sú nasledovné:

Staré mesto	25. 000,- Sk
Nové mesto	10. 000,- Sk
Karlova Ves	5. 000,- Sk
Dúbravka	5. 000,- Sk
Rača	15. 000,- Sk
Ružinov	25. 000,- Sk
Petržalka	45. 000,- Sk

Z prostriedkov úradu civilnej ochrany sú hradené náklady na zabezpečenie chodu tábora, náklady na úhradu podpísaných dohôd o vykonanej práci členov občianskych združení a dobrovoľníkov z radov bezdomovcov a náklady spojené s úhradou nadčasovej práce zamestnancov úradu civilnej ochrany:

- dohoda o vykonanej práci	200. 000,- Sk
- kúrenie	50. 000,- Sk
- stravovanie	35. 000,- Sk
- režijné náklady	42. 000,- Sk

(dezinfekcia, čistiace prostriedky, monočlánky, plastové taniere, prenájom mobilných toaliet)

Prostriedky vynaložené na kúrenie a stravovanie boli úradom civilnej ochrany hradené za obdobie prvých 14 dní. Mzdové prostriedky vynaložené na nadčasovú prácu zamestnancov úradu civilnej ochrany, bude možné reálne sumarizovať až po ukončení činnosti stanového tábora.

V súčasnej dobe môžeme konštatovať, že počet ubytovaných sa stabilizoval na počte 155 občanov v priemere na jednu noc. Vývoj a početnosť ubytovaných uvádzame v nasledovných tabuľkách.

mesiac :	celkom	z toho	
január	ubytovaných	Bratislava	%
19.	18	10	56
20.	37	18	49
21.	52	26	50
22.	83	46	56
23.	120	72	60
24.	150	91	61
25.	156	98	63
26.	180	108	60
27.	167	107	65
28.	143	95	67
29.	151	92	61
30.	153	106	70
31.	147	87	60
február			
1.	158	94	60
2.	159	91	57
3.	158	93	59
4.	151	101	67
5.	152	100	67
6.	160	106	64
spolu	2495	1541	61

kraj	priemerný počet na Jednu noc
Trnava	10 – 15
Nitra	8 – 10
Trenčín	4 – 6
Žilina	3 – 4
Banská Bystrica	2 – 4
Prešov	3 – 5
Košice	2 – 4

Stanový tábor zabezpečil v období extrémnych mrazov provizórne ubytovanie pre všetkých, ktorí o toto požiadali. Vzhľadom k tomu, že personál tábora tvoria zamestnanci úradu civilnej ochrany, ktorí nemajú nijaké skúsenosti a táto práca je nad rámec ich

pracovných a funkčných povinností, nie je možné udržiavať chod tábora v neobmedzenej dobe. Napriek pomoci dobrovoľníkov z občianskych združení, nemá úrad civilnej ochrany dostatok pracovníkov na dlhodobé plnenie takejto úlohy.

Iniciatíva, ktorá vyvolala potrebu vybudovania takéhoto tábora, dala podnet aj pre ostatné mestá a obce a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky prostredníctvom krajských úradov poskytlo materiálnu pomoc pri zabezpečovaní ubytovania pre bezdomovcov jednotlivým krajom nasledovne.

Poskytnutie pomoci občanom v núdzi									
Kraj	Bratislava	Trnava	Trenčín	Nitra	Žilina	B. Bystrica	Prešov	Košice	Spolu
Poskytnutý materiál									0
Praga V3S	1								1
Avia	1								1
Multikár	1								1
Lehátko		20	45						65
Deky		20	71			130			221
Spacie vaky			22	91					113
Várnice 20 litrov			2						2
Várnice 50 litrov			4						4
Teplé vložky pod odev			15						15
Teplé odevy			8						8
Stan zdravotnícky			1						1
Stan veľký so zateplením				2					2
Hygienická vložka			1						1
Oteplovacia vložka			1						1
Piecka, dymovod, lapač iskier			1	3					4
Nosítka duralové			24			10			34
Stojan na nosidlá			8						8
Kovová posteľ				31			8		39
Nafukovací madrac				31					31
Spací vak				31					31
Jedálenská spr. 3 dielna						10			10
Čaj a chlieb									0
Drevo a brikety									0

Toto mimoriadne riešenie však nemôže byť využívané na riešenie otázok dlhodobo chudobných rodín, na riešenie rómskej otázky a nemôže byť v žiadnom prípade použité ako náhrada za systémové riešenia, ktoré sú povinné prijímať a realizovať kompetentné inštitúcie a funkcionári.

Rezort obrany SR

Rezort obrany sa aktívne zapojil do riešenia problémov bezdomovcov, a to hlavne poskytnutím materiálnej pomoci občianskym združeniam. V súlade s § 11 ods. 7 zákona NR SR č. 278/1993 o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, poskytol materiálnoú pomoc vo výške 1.038 003,20,- Sk prostredníctvom darovacej zmluvy (účel použitia darovaného majetku: Obdarovaný sa zaväzuje dar využívať výlučne na účely poskytovania sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti) nasledujúcim občianskym združeniam:

Občianske združenie Domov pre každého – 608. 639,50 Sk

Občianske združenie Proti prúdu – 237 303,20 Sk

Bratislavská katolícka charita – 192 060,50 Sk

Ďalšia materiálová pomoc je v súčasnosti pripravená k realizácii v súlade § 9 zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, formou zmluvy o bezodplatnom prevode na príspevkovú organizáciu MPSVaR - FSR vo výške 1. 407 907,80 Sk. Zoznam materiálu, ktorý je predmetom prevodu podľa § 11 ods. 7 zákona NR SR č. 278/1993 o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, formou darovacej zmluvy, je uvedený v tabuľkách podľa jednotlivých prijímateľov.

Občianske združenie Domov pre každého

Názov materiálu	jedn.mn.	množstvo	jen.úct.cena	úct.cena.celkom
Vložka do blúzy 60	ks	200	157,67	31 534,00
Vložka do nohavíc 60	ks	200	152,95	30 590,00
Ušianka plyšová	ks	250	308,87	77 217,50
Spodky zimné	ks	200	133,84	26 768,00
Topánky 76 zimné	ks	200	692,65	138 530,00
Lada Samara	ks	1	304 000,00	304 000,00
CELKOM:				608 639,50

Bratislavská katolícka charita

Názov materiálu	jedn.mn.	množstvo	jen.úct.cena	úct.cena.celkom
Ušianka plyšová	ks	250	308,87	77 217,50
Spodky zimné	ks	200	133,84	26 768,00
Topánky 76 zimné	ks	100	692,65	69 265,00
Vložka tepelná do prikrývky UNI67	ks	100	188,1	18 810,00
CELKOM:				192 060,50

Občianske združenie Proti prúdu

Názov materiálu	jedn.mn.	množstvo	jen.úct.cena	úct.cena.celkom
Vložka do blúzy 60	ks	50	157,67	7 883,50
Vložka do nohavíc 60	ks	50	152,95	7 647,50
Ušianka plyšová	ks	100	308,87	30 887,00
Spodky zimné	ks	100	133,84	13 384,00
Topánky 76 zimné	ks	100	692,65	69 265,00
Posteľ MNO vz. 10	ks	10	723,62	7 236,20
Povlak na prikrývku UNI 67	ks	50	682	34 100,00
Vložka hygienická do prikrývky UNI67	ks	50	407,2	20 360,00
Vložka tepelná do prikrývky UNI67	ks	50	742,7	37 135,00
Vložka naf. Spac.vaku 62	ks	50	188,1	9 405,00
CELKOM:				237 303,20

Podľa § 9 zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov sa pripravuje prevod materiálu formou zmluvy o bezodplatnom prevode na FSR nasledovný materiál.

Názov materiálu	jedn.mn.	množstvo	jen.účt.cena	účt.cena.celkom
Vložka do blúzy 60	ks	250	157,67	39 417,50
Vložka do nohavíc 60	ks	250	152,95	38 237,50
Ušianka plyšová	ks	500	308,87	154 435,00
Posteľ MNO vz. 10	ks	190	723,62	137 487,80
Povlak na prikrývku UNI 67	ks	450	682	306 900,00
Vložka hygienická do prikrývky UNI67	ks	950	407,2	386 840,00
Vložka tepelná do prikrývky UNI67	ks	350	742,7	259 945,00
Vložka naf. Spac.vaku 62	ks	450	188,1	84 645,00
CELKOM:				1 407 907,80

Záver

Všetky prijaté opatrenia smerovali k vykonaniu zásadných a neodkladných opatrení, zameraných na:

- zmapovanie kritickej situácie bezdomovcov na celom území Slovenska,
- koordináciu všetkých zodpovedných orgánov a inštitúcií,
- prijatie nevyhnutných organizačných opatrení a materiálnej pomoci, vrátane systémových krokov na vytvorenie primeraných nástrojov do budúcnosti.

Podľa platnej legislatívy zariadenia sociálnych služieb pre bezdomovcov zriaďuje samospráva a prevádzkuje ich sama alebo prostredníctvom občianskych združení, či charitatívnych organizácií. V súčasnosti nie je prekážka, aby na Slovensku vo všetkých 8 krajských mestách, ktoré sú zároveň sídlami VÚC, takéto zariadenia vznikli.

V rámci fiškálnej decentralizácie založenej aj na posilnení daňových príjmov obcí a samosprávnych krajov na financovanie ich samosprávnych kompetencií, ako sú definované v rámci platného právneho stavu, obce a samosprávne kraje majú vytvorené zdrojové predpoklady pre napĺňanie samosprávnych pôsobností ustanovených zákonom.

Úlohou štátu je zabezpečiť, aby bol vytvorený príslušný právny rámec na zabezpečovanie základných životných podmienok a na poskytovanie adekvátnych sociálnych služieb. Zároveň štát môže finančne podporovať vybrané a prioritné zriaďovanie, či prevádzku sociálnych služieb svojimi grantovými schémami.

Aj vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam rezort vnútra navrhol pôvodne k dátumu 28. február 2006 odovzdať ubytovaciu kapacitu (stany s výbavou) formou zápožičky prevádzkovateľovi, na základe odporúčania Magistrátu hlavného mesta SR, ktorý vykonáva činnosti spojené so starostlivosťou o ľudí bez prístrešia na území mesta Bratislavy. Nakoľko nenastala dohoda so žiadnym potenciálnym prevádzkovateľom a nebolo možné zápožičku realizovať, MV SR odporúča stanový tábor ako dočasné, nesytmové riešenie v období extrémnych mrazov k dátumu 6. marec 2006 (raňajším odchodom ubytovaných) zrušiť.

Skúsenosť z prelomu rokov 2005 a 2006 poukázala na skutočnosť, že bezdomovectvo ako jav má svoju štruktúru, ktorá je determinovaná rôznymi príčinami vzniku bezdomovectva. Základnými príčinami sú:

- návrat z výkonu trestu odňatia slobody,
- prepustenie z ústavnej starostlivosti v psychiatrickom zariadení,
- opustenie reedukačných domov pre deti a mládež,
- opustenie zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti,
- nízka mentálna úroveň,
- rozvrat rodiny, rozvod,
- tuláctvo, alkohol a iné typy závislosti.

Útulky poskytujú ochranu a starostlivosť pre tú časť bezdomovcov, ktorí sú schopní resocializácie a splňajú základné podmienky pre pobyt v takýchto zariadeniach. V sieti na

Slovenku však chýbajú zariadenia typu denných stacionárov (poskytujúcich teplé jedlo, možnosť pobytu počas dňa) a nocľahárne, kde je možnosť krátkodobého pobytu s miernejšími podmienkami, formou záchytného strediska. Systémovým riešením je vytvorenie siete rôznych typov zariadení pre jednotlivé typy bezdomovcov (denný pobyt, nocľahárne so záchytnými strediskami, azylové domy).

MPSVR SR prostredníctvom grantovej schémy v spolupráci so samosprávou a mimovládnyimi organizáciami môže finančne podporiť dobudovanie tejto siete.

Ministerstvo obrany SR a Ministerstvo vnútra SR môže poskytnúť hnutelný majetok pre dovybavenie takýchto zariadení.

MPSVR SR prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu a jeho národných a dopytovo orientovaných projektov môže podporiť tvorbu a realizáciu sociálnych programov v príslušných zariadeniach (komunitná sociálna práca, terénna práca, poradenstvo).

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu môže poskytnúť základné finančné krytie prevádzky zariadení a evidenciu bezdomovcov a môže poskytnúť aktivačné príspevky pri ich zapojení do pracovných aktivít. Evidencia bezdomovcov je zároveň základným predpokladom pre participáciu Ministerstva zdravotníctva SR, nakoľko pre evidovaných bezdomovcov je štátom hradená zdravotnícka starostlivosť.